

Dni Kultury Staropolskiej

Łęczycza 2014

10 czerwca, godz. 11.00 – 13.00, Sala reprezentacyjna Starego Ratusza w Łęczycy.

Wędrówki po Sarmacji łęczyckiej

Sesja popularnonaukowa inaugurująca Dni Kultury Staropolskiej w Łęczycy adresowana do młodzieży szkolnej i osób dorosłych.

Program sesji:

1. *Biała i czarna legenda łęczyckiej szlachty.*

mgr historii Tomasz Kucharczyk, kustosz działu historycznego Muzeum w Łęczycy.

Autor wykładu zaprezentuje kilka postaci z grona łęczyckiej szlachty żyjących w okresie od XVI do końca XVIII wieku. Ich skrajne postawy, moralne i życiowe wybory, należą do tradycyjnego kręgu *białej i czarnej* legendy szlachty polskiej. Wykład ilustrowany zdjęciami źródeł ikonograficznych, dokumentów oraz stroju łęczyckiej szlachty i broni szlacheckiej.

2. *Ród Szczawińskich. W kręgu rodzinnych tradycji patriotycznych.*

Tomasz Szczawiński, potomek jednego z najbardziej zasłużonych dla Polski i dla Łęczycy rodów szlacheckich z XVIII w.

Gawęda o rodzinie Szczawińskich głęboko związanej z Ziemią Łęczycką w okresie staropolskim. Szczawińscy byli właścicielami zamków w Besiekierach i Borysławicach Zamkowych. Byli właścicielami Ozorkowa, fundatorami kościołów i klasztoru norbertanek w Łęczycy. Jakub Szczawiński był bohaterskim obrońcą łęczyckiego zamku podczas potopu szwedzkiego, a jego ojciec marszałkiem sejmu w czasach Zygmunta III Wazy (potępił posła Sicińskiego za pierwsze zerwanie obrad sejmu). Szczawińscy w późniejszych stuleciach brali udział w powstaniach narodowych i działaniach zbrojnych w XX wieku.

Przerwa (około 10 minut)

3. *Sztuka okresu staropolskiego na Ziemi Łęczyckiej.*

mgr historii sztuki Andrzej Borucki, starszy kustosz działu artystycznego Muzeum w Łęczycy.

Wykład zawiera prezentację najważniejszych dzieł: architektury, rzeźby, malarstwa i rzemiosła artystycznego z terenu Łęczycy i powiatu łęczyckiego. Jest to po raz pierwszy ukazana w popularno naukowej formie różnorodność zabytków okresu od XVI do końca XVIII wieku. Wykład jest bogato ilustrowany projekcją zdjęć wykonanych przez Andrzeja Boruckiego podczas jego licznych kwerend terenowych.

4. Jedz, pij i popuszczaj pasa, czyli staropolskie tradycje kulinarne.

mgr filologii polskiej Anna Dłużewska – Sobczak, kustosz działu etnograficznego Muzeum w Łęczycy:

Autorka wykładu od kilkunastu lat bada tradycje kulinarne regionu łęczyckiego i współpracuje merytorycznie przy organizowanym od 2000 roku *Regionalnym pokazie potraw Ziemi Łęczyckiej*. Znajomość literatury pięknej i tekstów źródłowych pozwala autorce na odnajdywanie we współczesnej kuchni wiejskiej dawnych tradycji kulinarnych okresu staropolskiego. Wykład jest prezentacją najciekawszych zwyczajów polskiego stołu z uwzględnieniem łęczyckiej kuchni regionalnej i miejscowych obyczajów świętowania aż po dzień dzisiejszy.

13 czerwca, godz. 9.00 – 14.00, Dziedziniec i sale Zamku w Łęczycy

Staropolskie życie codzienne i niecodzienne

Pokazy i warsztaty edukacyjne na Zamku w Łęczycy organizowane przez: Muzeum w Łęczycy, Bractwo Rycerskie Miasta Nowa Dęba, agencja „Amatum”, Łódzki Klub Kolekcjonerów, Stowarzyszenie Odtwórców Rzemiosł i Obyczajów Dawnych „Strzecha”, „F.D. Niciak rzeźnictwo i wędliniarstwo”.

Obóz rycerski i przymierzalnia strojów z epoki - namioty historyczne i obozowe meble i sprzęty, w obozie rycerze XVII-wieczni, opowiadający o dawnym uzbrojeniu, ubiorze i umundurowaniu, możliwość przymierzania dawnych strojów i elementów uzbrojenia.

Szermierka szablą polską - pokaz sztuki walki polską szablą i warsztaty szermierki szablą na wesoło: nauka podstawowego cięcia szablą i cięcie ziemniaków szablą.

Nauka tańca i dworskich obyczajów - pokaz epokowego tańca dworskiego w wykonaniu tancerzy zespołu "Gratia Iuvenis", nauka obyczaju: nauka dworskiego ukłonu i warsztaty XVII-wiecznego kontredansa dla uczestników.

Kultura sarmacka na tle kultury zachodniej Europy - prelekcja, prowadzona przez historyka-rekonstruktora.

Pokaz strzelania z muszkietów - salwy z replik muszkietów XVII-wiecznych.

Pokaz musztry halabardników - pokaz musztry regimentu XVII-wiecznej piechoty oraz "werbowanie do oddziału" i musztra dla uczestników.

Pokaz artyleryjski - pokaz strzelania z repliki XVII-wiecznej armaty.

Degustacja potraw staropolskich (od 12.00 do 14.00) – tradycyjny bigos i prosiak pieczony nadziewany kaszą z podrobami.

Kancelaria staropolska - wystawa interaktywna poświęcona sztuce kaligrafii i dawnego zdobienia pisma oraz historii skarbowości, środkiem płatniczym będącym w obiegu w okresie Polski królewskiej, cenom rynkowym i sile nabywczej pieniądza. Uczestnicy zobaczą sposoby powstawania pisma, różnego rodzaju liternictwa, zdobienia oraz bicia monet. Po pokazie każdy z gości będzie mógł samodzielnie spróbować swoich sił posługując się oglądanymi wcześniej wzorami. W trakcie warsztatów jego uczestnicy zobaczą także pokaz multimedialny ukazujący historię powstawania monet od starożytności do współczesności. Najbardziej aktywnym uczestnikom wręczone zostaną imienne certyfikaty potwierdzające ich umiejętności oraz nagrody w postaci replik historycznych monet polskich. Warsztaty i prezentacje wizualne prowadzi będzie w komnatach zamku łęczyckiego trzy-osobowy zespół w strojach historycznych.

Pokazy dawnych rzemiosł – interaktywne pokazy rzemieślników prezentujących m.in. zawody: garncarza, kowala, prządki i powroźnika.

Nasza sarmacka gęba -czyli portret staropolski – uczestnicy będą mogli zrobić pamiątkowe zdjęcia np. telefonem komórkowym umieszczając głowę w otworach plansz z reprodukcjami portretów szlacheckich z XVII i XVIII w.

16 czerwca, 18.00 sala artystyczna Muzeum w Łęczycy

Czarownica musi przyjść

Spektakl w reżyserii i wykonaniu Ireny Jun, wybitnej aktorki i profesora Akademii Teatralnej w Warszawie, której partneruje aktorka Maria Wieczorek, wykonująca również partie muzyczne. Scenariusz napisany na podstawie tekstów staropolskich, antologii Juliana Tuwima „Czary i czarty polskie”, tekstów Stanisława Czernika i autentyków literackich ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie.

22 czerwca, 19.15 kościół bernardynów w Łęczycy

Piękno muzyki baroku

W programie koncertu muzyki z XVII/XVIII wieku zaprezentowane zostaną utwory kompozytorów. polskich (Adam Jarzębski, Marcin Mielczewski, Stanisław Sylwester Szarzyński) i z Polską związanych (Georg Philipp Telemann). Dobór repertuaru jest zróżnicowany pod względem gatunku i obsady instrumentalnej.

Wykonawcy: Marek Nahajowski (flet prosty), Justyna Skatulnik (skrzypce barokowe), Joanna Dżidowska (wiolonczela barokowa), Joanna Cyrulik (klawesyn)